

Januar 2022

LANGT FÆRRE UDLÆNDINGE PÅ BELØBSORDNINGEN EFTER CORONAKRISEN

Analyse udarbejdet af
cheføkonom Jens Hjarsbech

Partnerskab for Bæredygtig Globalisering

AXCELFUTURE
ERHVERVSLIVETS TÆNKETANK

HOVEDBUDSKABER

- De danske virksomheder skriger på arbejdskraft, og på årets første dag meldte statsministeren sig klar til at se på, hvordan virksomhederne kan få nemmere adgang til medarbejdere fra udlandet.
- Gennem mange år har beløbsordningen været den dominerende ordning, virksomhederne bruger til at få arbejdskraft uden for Norden og EU, og antallet af personer på ordningen har været støt stigende frem mod coronakrisen. Coronakrisen satte dog en stopper for væksten i beløbsordningen, og antallet på ordningen er faldet næsten uafbrudt siden februar 2020.
- Fast-track ordningen, der er en ordning for certificerede virksomheder med over 20 ansatte, har været i kraftig vækst siden den blev indført i 2015, og denne vækst er fortsat gennem coronakrisen.
- Mens antallet af beskæftigede på beløbsordningen nu er 15 pct. under februar 2020, er antallet på fast-track ordningen nu 30 pct. over. Dermed har fast-track ordningen nu overhalet beløbsordningen.
- Det åbner op for to oplagte måder at øge adgangen til udenlandsk arbejdskraft. Den ene måde er at sænke beløbsgrænsen, så virksomheder har mulighed for at tiltrække medarbejdere til stillinger, der ligger i lavere lønniveauer, gennem begge ordninger.
- Den anden er at øge adgangen til at blive certificeret til fast-track ordningen. For at kunne blive certificeret til ordningen skal virksomheden have mindst 20 fuldtids- og fastansatte medarbejdere i den danske virksomhed.
- Der var 321.500 firmaer i Danmark i 2019, hvoraf de godt 309.000 havde under 20 ansatte. Man afskærer derfor 96 pct. af virksomhederne fra at blive certificeret. Disse 96 pct. står for 21,5 pct. af den samlede beskæftigelse.
- Var det muligt for virksomheder med fx 10 eller flere ansatte at blive certificeret, ville det give muligheden for 11.500 flere virksomheder, svarende til 3,6 pct. af de samlede virksomheder og 7,1 pct. af beskæftigelsen

ERHVERVSINDVANDRING STIGER HURTIGT EFTER CORONAKRISEN

De danske virksomheder skriger på arbejdskraft, og på årets første dag meldte statsministeren sig klar til at se på, hvordan virksomhederne kan få nemmere adgang til medarbejdere fra udlandet. Efterspørgslen efter medarbejdere både med og uden dansk pas er stor, og siden februar 2020, lige før coronaen lukkede landet ned, er der kommet 3,4 pct. flere lønmodtagere i job i Danmark. Stigningen er størst blandt erhvervsindvandrere, hvor 5,2 pct. flere nu er i job i Danmark, mens andre lønmodtagere er steget med 3,2 pct., jf. figur 1.

Vi definerer erhvervsindvandrere som alle beskæftigede fra Norden og andre EU/EØS/EFTA samt beskæftigede fra 3. lande med erhverv eller studie som opholdsgrundlag. Vi ser dermed bort fra flygtning og indvandrere, der kommer til landet med andet hovedformål end at søge arbejde.

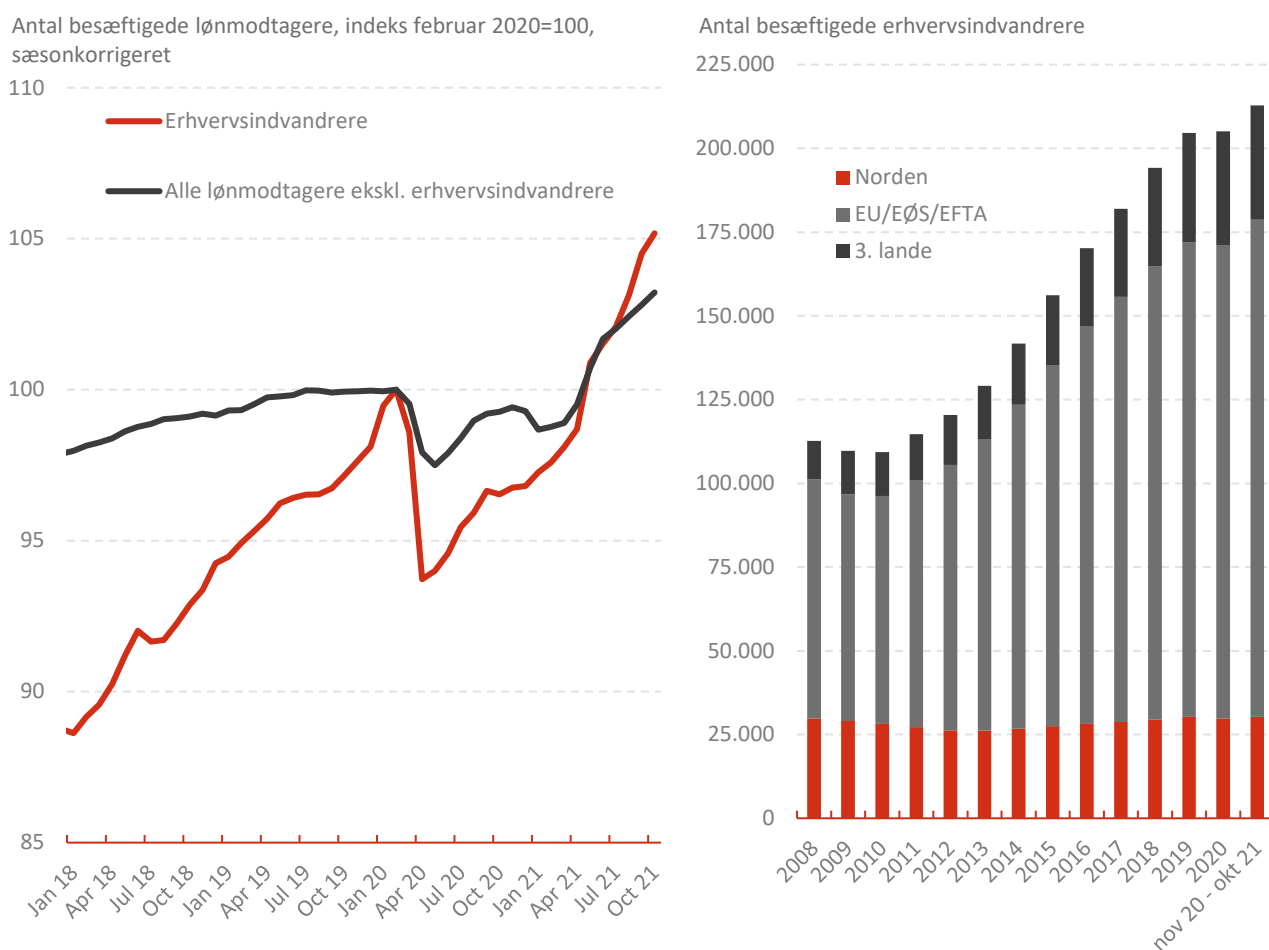
Den fri bevægelse af arbejdskraft i EU sætter sine tydelige spor i opgørelsen af

erhvervsindvandringen, da 148.500 ud af 213.000 erhvervsindvandrere i 2021 var fra et EU/EØS/EFTA-land.¹ Til sammenligning var 30.000 fra Norden og 34.000 fra andre lande, jf. figur 1.

Ser vi på stigningen i de tre grupper fra oktober 2019 – før coronakrisen – og til oktober 2021, er det også EU-arbejdskraften, der er kommet flest af. Den nordiske arbejdskraft er steget med 3,2 pct., erhvervsindvandringen fra 3. lande er steget med 4,7 pct., mens arbejdskraften fra EU/EØS/EFTA ekskl. Norden er steget med hele 10,7 pct.

Der er gennem mange år kommet flere og flere erhvervsindvandrere på det danske arbejdsmarked, og disses andel af den samlede lønmodtagerbeskæftigelse er steget fra 4 pct. i 2008 til nu 7,7 pct. i oktober 2021.

FIGUR 1: STOR STIGNING I ERHVERVSINDVANDRINGEN FØR OG EFTER CORONAKRISEN

Kilde: Danmarks Statistik og jobindsats.dk. Egen sæsonkorrektur af erhvervsindvandrer tallene

Lempeligere regler kan kun påvirke indvandring fra 3. lande

Vi fokuserer herfra på erhvervsindvandringen fra 3. lande, da arbejdskraften fra Norden og EU/EØS/EFTA er omfattet af den frie bevægelighed. Muligheden for at tiltrække medarbejdere derfra er derfor svær at ændre gennem ændret regulering.

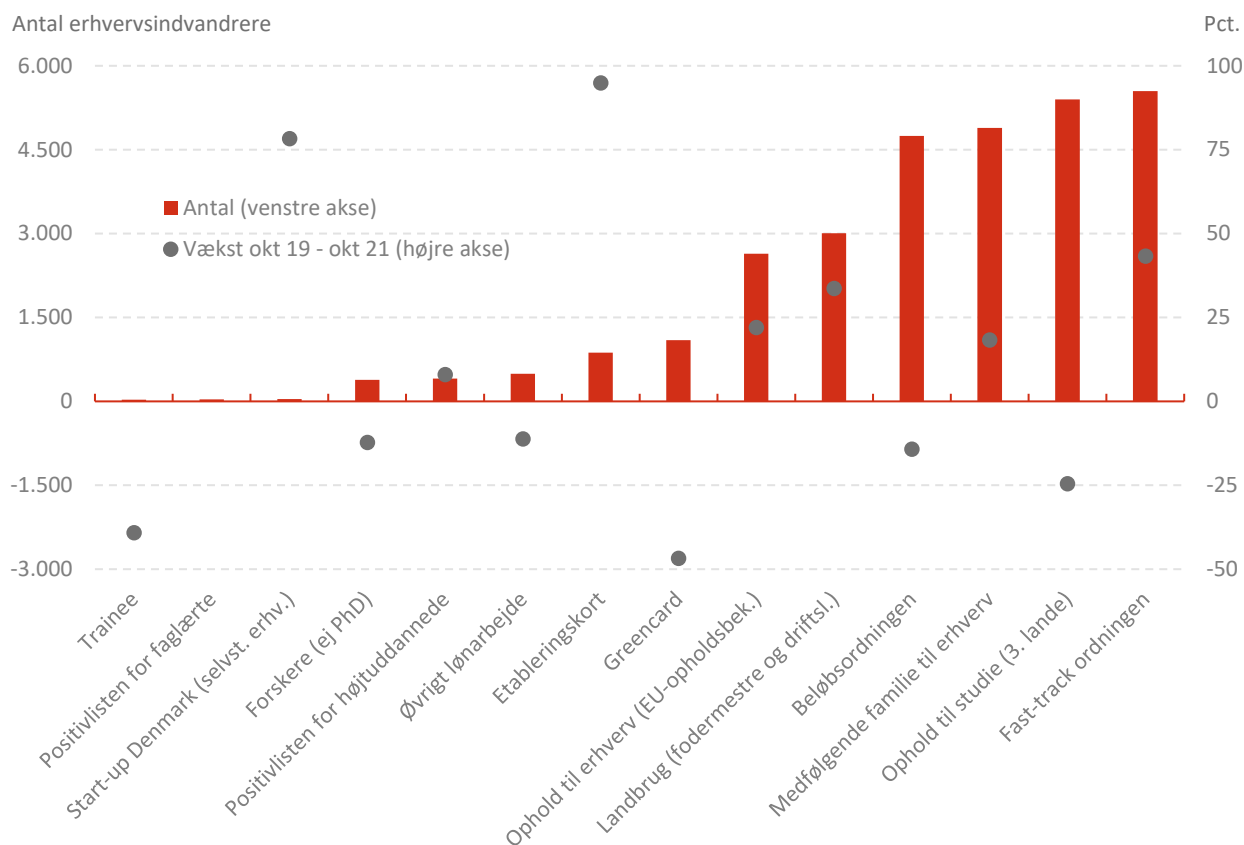
Der er flere forskellige ordninger, en person fra et 3. land kan bruge for at få opholdstilladelse i Danmark. De mest brugte er fast-track ordningen, studieophold og beløbsordningen. I oktober

¹ Gennemsnit fra november 2020 til oktober 2021.

2021 var der mellem 4.500 og 5.500 beskæftigede på disse ordninger (mange på studieordningen var naturligvis på deltid). Desuden var der godt 4.500 beskæftigede familiemedlemmer til personer, der havde ophold til erhverv, jf. figur 2.

Væksten fra før coronakrisen er særligt kommet fra fast-track ordningen, der er steget med 43 pct. siden oktober 2019. Den omdiskuterede beløbsordning er derimod mindre brugt, da der nu er 14 pct. færre på denne ordning end i oktober 2019.

FIGUR 2: FLEST ERHVERVSINDVANDRERE PÅ FAST-TRACK ORDNINGEN

Kilde: Jobindsats og egne beregninger. Data for oktober 2021. Personer fra 3. lande.

Vi fokuserer i det videre på fast-track ordningen og beløbsordningen, da det er de to mest brugte ordninger ud over studieophold (der jo ikke har beskæftigelse som hovedformål) og medfølgende familie (der må antages at være påvirket af muligheden for adgangen til de andre ordninger).

Beløbsordningen kan benyttes, hvis lønnen er på mindst 448.000 kr. årligt (2022)

Fast-track ordningen er rettet mod større virksomheder med mindst 20 fuldtids- og fastansatte medarbejdere i den danske virksomhed, der har et reelt behov for at hente højt kvalificeret udenlandsk arbejdskraft fra lande uden for EU/EØS eller Schweiz til Danmark hurtigt. Ordningen omfatter både private og offentlige virksomheder, herunder universiteter.² For at kunne benytte fast-track ordningen skal virksomheden være certificeret. Med en certificering har virksomheden mulighed for at ansætte udlændinge uden at skulle afvente sagsbehandlingen hos SIRI. Samtidig giver fast-track ordningen frihed til at arbejde skiftevis i Danmark og i udlandet uden at tilladelsen mistes.³

Fast-track ordningen er inddelt i fire spor; beløbssporet, forskersporet, uddannelsessporet og

² [Ny i Danmark](#)

³ [Ny i Danmark](#)

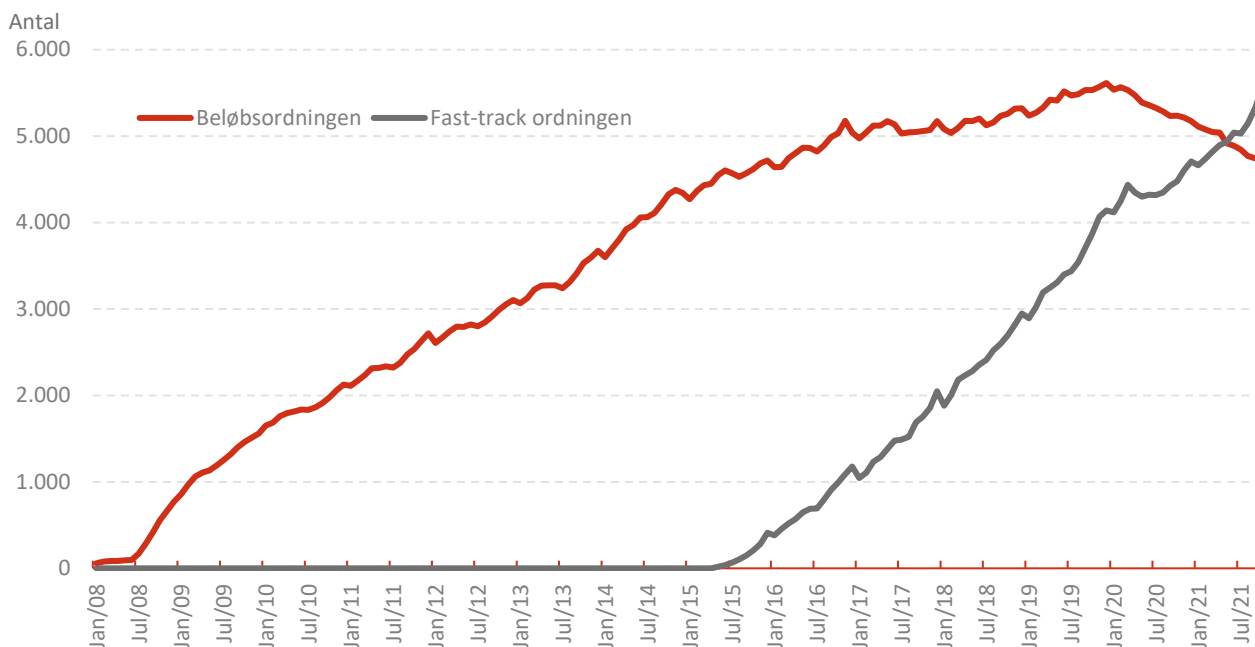
korttidsopholdssporet.⁴ På beløbssporet er lønkravet det samme som i beløbsordningen – dvs. 448.000 kr. årligt i 2022. Ca. 2/3 af personerne på fast-track ordningen de sidste tre år har været på beløbssporet.⁵

Der er ved begyndelsen af 2022 504 virksomheder, der er certificeret⁶, hvilket er en fordobling siden maj 2018.⁷

LANGT FÆRRE ERHVERVSINDVANDRERE PÅ BELØBSORDNINGEN EFTER CORONAKRISEN

Gennem mange år har beløbsordningen været den dominerende ordning, og antallet af personer på ordningen har været støt stigende frem mod coronakrisen. Fast-track ordningen har været i kraftig vækst siden den blev indført i 2015. Coronakrisen satte dog en stopper for væksten i beløbsordningen, der er faldet næsten uafbrudt siden februar 2020, jf. figur 3. Det står i stærk kontrast til fast-track ordningen, der har fortsat stigningen – bortset fra et mindre fald lige i begyndelsen af krisen. Mens antallet af beskæftigede på beløbsordningen nu er 15 pct. under februar 2020, er antallet på fast-track ordningen nu 30 pct. over. Det har betydet, at der nu for første gang er flere på fast-track ordningen end på beløbsordningen. Samlet set er antallet af ansatte på de to ordninger steget med 4,8 pct. siden februar 2020.

FIGUR 3: NU ER DER FLERE PÅ FAST-TRACK ORDNINGEN END PÅ BELØBSORDNINGEN

Kilde: Jobindsats. Personer fra 3. lande.

⁴ [Ny i Danmark](#)

⁵ [Rapport \(siri.dk\)](#)

⁶ [Ny i Danmark](#)

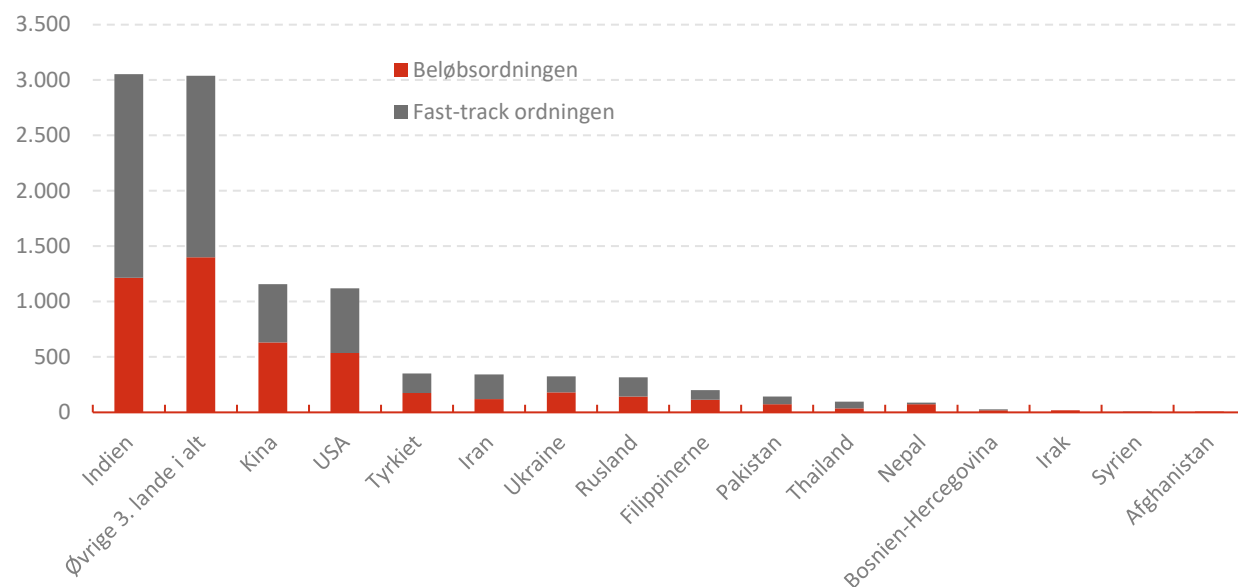
⁷ [250 virksomheder har nu særlig hurtig adgang til udenlandske medarbejdere \(uim.dk\)](#)

Flest erhvervsindvandrere fra Indien på de to ordninger

Danske virksomheder bruger især beløbs- og fast-track ordningen til at tiltrække medarbejdere fra Indien, hvorfra der i oktober 2021 var godt 3.000 personer beskæftigede på de to ordninger. Det er mere end dobbelt så mange som de to efterfølgende lande, Kina og USA, jf. figur 4.

FIGUR 4: FLEST ERHVERVSINDVANDRERE PÅ DE TO ORDNINGER FRA INDIEN

Antal erhvervsindvandrere oktober 2021

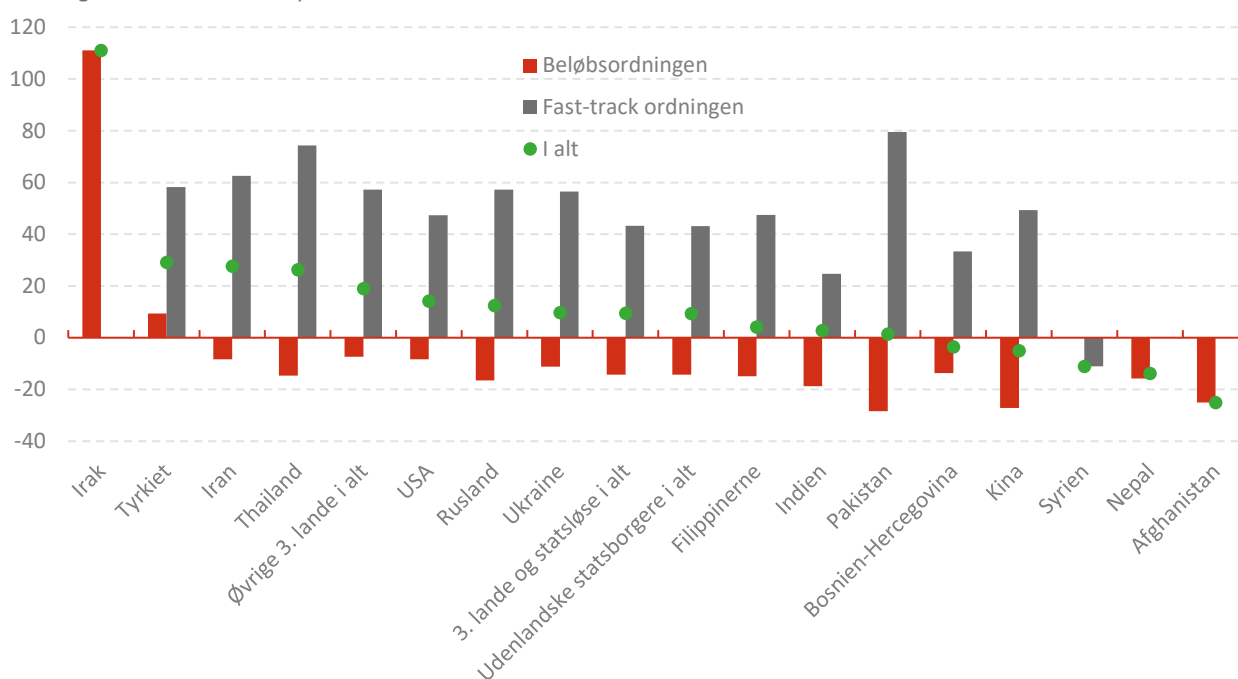

Kilde: Jobindsats.dk. Personer fra 3. lande.

Stigningen i fast-track ordningen og faldet i beløbsordningen, vi så i figur 3, ses også i stort set alle de opgjorte lande, jf. figur 5.

FIGUR 5: STIGNING I FAST-TRACK ORDNINGEN FRA STORT SET ALLE LANDE – OG TILSVARENDE FALD I BELØBSORDNINGEN

Ændring fra okt 19 til okt 21 i pct.

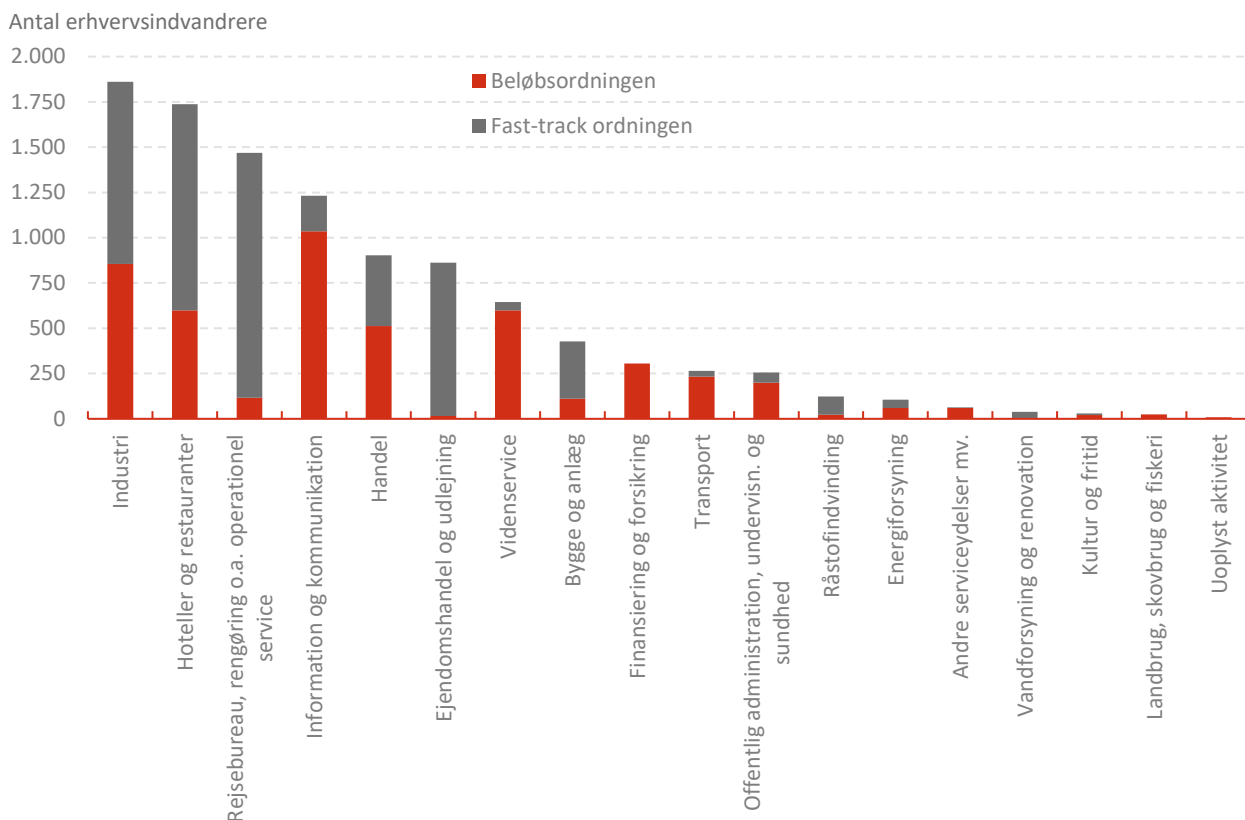

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger. Personer fra 3. lande.

Ordningerne særligt benyttet i industrien og hotel/restauranter

Industrien er den branche, der er flittigst bruger af erhvervsindvandrere på de to ordninger, skarpt efterfulgt af hotel- og restaurationsbranchen, jf. figur 6. Der er dog forskelle på, hvorvidt brancherne hovedsageligt benytter beløbs- eller fast-track ordningen.

FIGUR 6: BRANCHERNES BRUG AF DE TO ORDNINGER

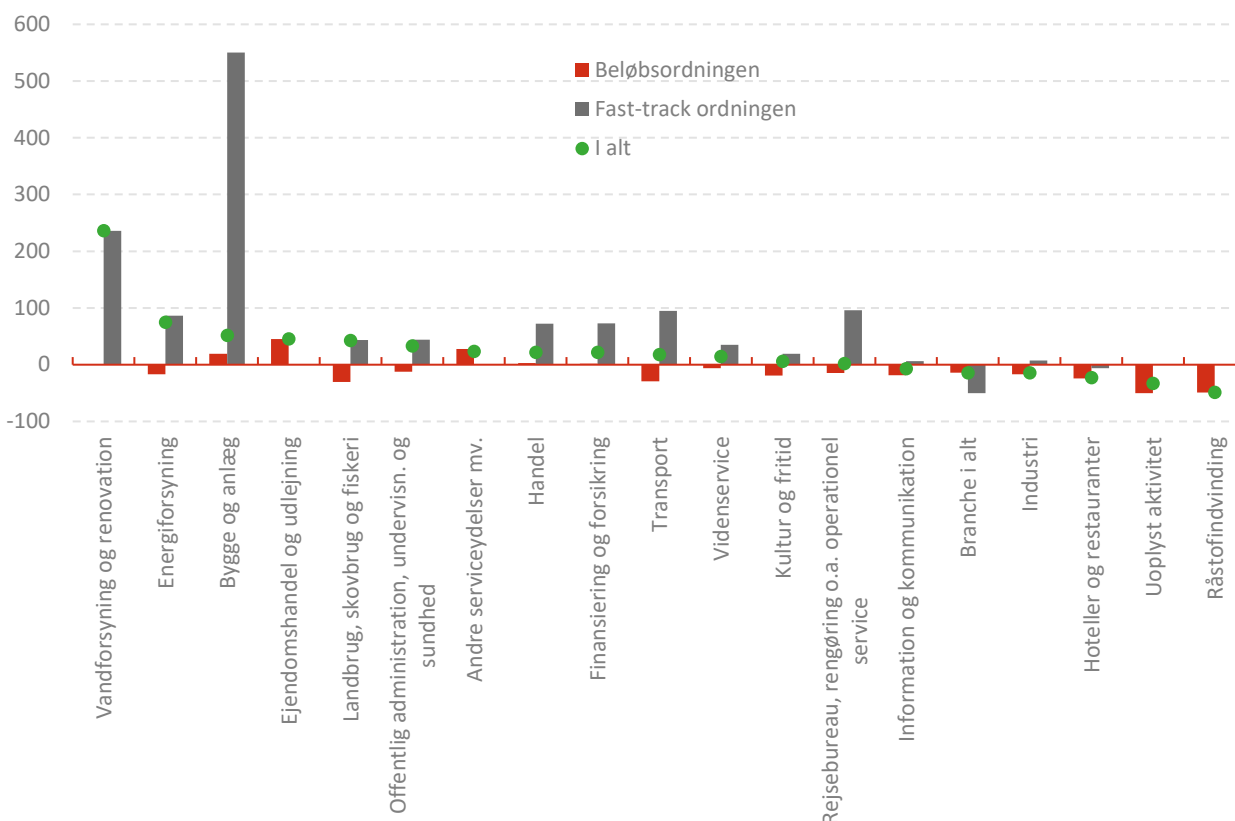

Kilde: Jobindsats.dk. Personer fra 3. lande.

Der er derimod næsten ingen forskel på brancherne når det kommer til væksten i de to ordninger siden oktober 2019. I stort set alle brancher er væksten klart størst i fast-track ordningen, mens den ofte er negativ for beløbsordningen. Særligt bygge- og anlægsbranchen har øget brugen af fast-track ordningen – med hele 550 pct., jf. figur 7.

FIGUR 7: STIGNING I FAST-TRACK ORDNINGEN I STORT SET ALLE BRANCHER – OG TILSVARENDE FALD I BELØBSORDNINGEN

Ændring fra okt 19 til okt 21 i pct.

Kilde: Jobindsats.dk og egne beregninger. Personer fra 3. lande.

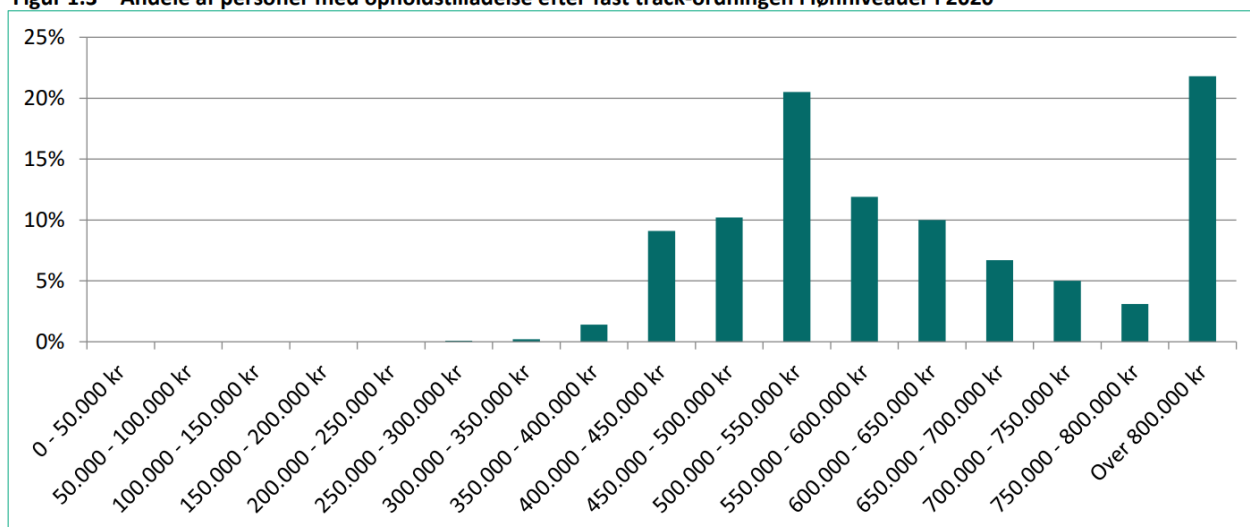
Højere løn til medarbejdere på fast-track ordningen

Som beskrevet oven for er der fire veje ind i fast-track ordningen, hvor beløbssporet udgør 2/3 af den samlede ordning. I beløbssporet er lønkravet den samme som på beløbsordningen, og må dermed anses for grundlæggende at være den samme ordning, hvor fordelene er, at man undgår sagsbehandling hos myndighederne for hver enkelt medarbejder.

Der er dog alligevel relativt stor forskel i lønfordelingen på de to ordninger. Mens lønnen på fast-track ordningen hovedsageligt fordeler sig omkring en løn på mellem 500.000 og 550.000 (og så mange på over 800.000), er fordelingen mere koncentreret omkring 400.000-450.000 for beløbsordningen (og tilsvarende mange med over 800.000), jf. figur 8.

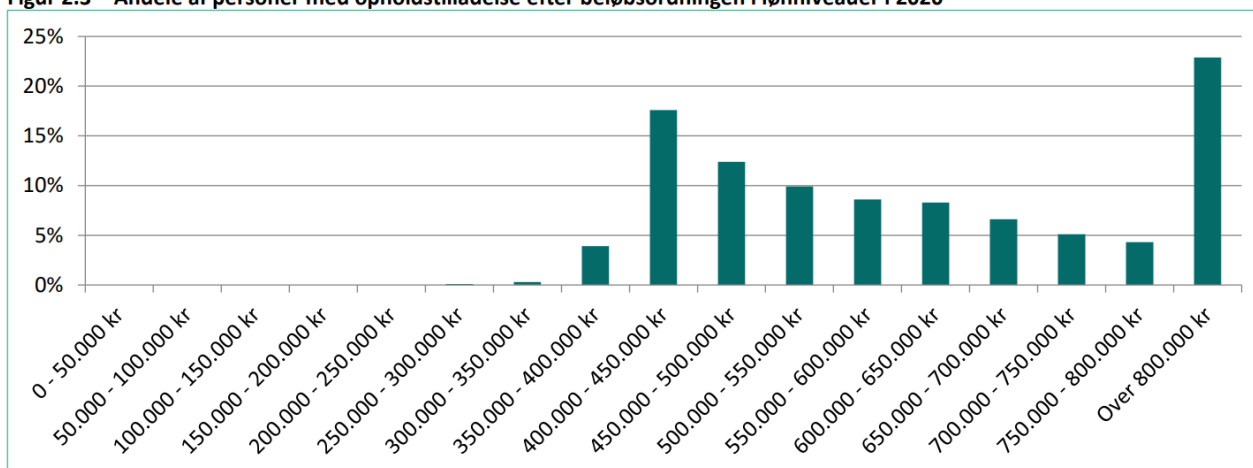
FIGUR 8: LØNFORDELINGEN I 2020 PÅ DE TO ORDNINGER

Figur 1.3 – Andele af personer med opholdstilladelse efter fast track-ordningen i lønniveauer i 2020

Kilde: SIRI på baggrund af særkørsel fra STAR

Figur 2.3 – Andele af personer med opholdstilladelse efter beløbsordningen i lønniveauer i 2020

Anm.: Der er personer med lønniveauer under beløbsgrænsen, da der dels figurerer personer med opholdstilladelser fra tidligere år, hvor beløbsgrænsen var lavere end den er i 2020 og dels er personer med opholdstilladelser, hvor lovgivningen muliggjorde lønde i udlandet.

Kilde: SIRI på baggrund af særkørsel fra STAR

Kilde: SIRI: [udviklingen-i-international-rekruttering-2018-2020-bilag.pdf \(siri.dk\)](#)

FLERE VIRKSOMHEDER BØR KUNNE BLIVE CERTIFICERET

Der er flere mulige årsager til, at fast-track ordningen har overtaget rollen som den mest benyttede ordning.

For det første betyder det noget, at flere og flere virksomheder er blevet certificeret. I det omfang disse virksomheder brugte beløbsordningen før de blev certificeret, er det et direkte skift fra den ene ordning til den anden.

For det andet har der under coronakrisen været en stigning i sagsbehandlingstiden for ansøgere til beløbsordningen, og i april 2021 kunne det tage op til fire måneder at få en ansøgning behandlet.⁸ Det lægger naturligvis en dæmper på antallet af nye medarbejdere på ordningen, efter beskæftigelsen for alvor begyndte at stige igen i foråret 2021. Det kan også have fået virksomheder til helt at droppe ansættelsen pga. ventetiden.

Det åbner op for to oplagte måder at øge adgangen til udenlandsk arbejdskraft. Den ene måde er at sænke beløbsgrænsen, så virksomheder har mulighed for at tiltrække medarbejdere til stillinger, der ligger i lavere lønniveauer, gennem begge ordninger.

Den anden er at øge adgangen til at blive certificeret til fast-track ordningen. For at kunne blive certificeret til ordningen skal virksomheden have mindst 20 fuldtids- og fastansatte medarbejdere i den danske virksomhed. Der var 321.500 firmaer i Danmark i 2019, hvoraf de godt 309.000 havde under 20 ansatte.⁹ Man afskærer derfor 96 pct. af virksomhederne fra at blive certificeret. Disse 96 pct. står for 21,5 pct. af den samlede beskæftigelse. Var det muligt for virksomheder med fx 10 eller flere ansatte at blive certificeret, ville det give muligheden for 11.500 flere virksomheder, svarende til 3,6 pct. af de samlede virksomheder og 7,1 pct. af beskæftigelsen.

KONTAKT
JENS HJARSBECH
CHEFØKONOM
TLF. 26 19 65 25
JH@AXSELFUTURE.DK

⁸ [Børsen Pro | Ventetid på udenlandsk arbejdskraft eksploderer: "Vi har sagt nej til projekter" \(borsenpro.dk\)](#)

⁹ Danmarks Statistiks statistikbank, tabel GF3